

LITERATURA

La nova veu argentina de les lletres catalanes

Silvana Vogt debuta amb 'La mecànica de l'aigua', una història d'amistat, superació i literatura

JORDI NOPCA
BARCELONA

"La mecànica de l'aigua no és una novel·la que parla de la immigració". Aquestes són les primeres paraules de l'argentina Silvana Vogt (Morteros, 1969), que a la seva primera novel·la –escrita en català, la llengua literària de l'autora– explora el trànsit de la Vera de l'Argentina a Barcelona des de "l'alteritat". La noia es decideix a fugir del seu país en ple corralito del 2001, atreta per la idea de trobar un lloc més estable però també on pugui comprar el nou llibre de Federico Esperanto, el seu escriptor de capçalera. A Barcelona hi acaba descobrint tota una literatura, la catalana, gràcies a l'editor Eliseu Mussol.

"Com la Vera, jo venia d'una terra absolutament salvatge i ferotge, que literàriament tira cap a la cosa màgica i la metaliteratura. Aquí em vaig trobar una literatura que tenia com a eina principal la forma i que estava preocupada per explicar el país una vegada i una altra –recorda Vogt–. La Vera coneix un home que pateix un enfonsament personal i professional considerable, l'Eliseu. Ha perdut molta gent que s'estimava i el món editorial on treballava comença a canviar". Publicat per Edicions de 1984, *La mecànica de l'aigua* detalla, en capítols alterns, les vides separades de la Vera i de l'Eliseu fins al punt en què conflueixen: "Ell ha triat mirar cap enrere. La Vera, en canvi, crema les naus i avança: sempre mira cap al futur".

Acompanyada d'un gos que es diu Kantiano, la protagonista del llibre deixa el seu "país, pàtria i cultura" i s'adapta a una realitat molt diferent. "Sembla que argentins i catalans ens assemblem molt, però no és així –diu–. El sentit de l'humor és molt diferent. I també la manera

d'escriure: en català és molt important la tria del mot perfecte". Vogt ha escollit escriure en un estil directe i despullat que es llegeix amb avidesa, encara que hagi estat cuit a foc lent: sota la trama de ficció hi ha correspondències amb escriptors i editors reals. Entre els primers hi ha Roberto Bolaño, Rodrigo Fresán i Jorge Carrión. "Tinc por d'anomenar-los perquè no m'agrada fer-los servir d'escut", diu l'autora. L'editor que s'amaga rere Eliseu Mussol és Isidor Cònsul, que va dirigir Proa des del 1998 i fins al 2009, any en què va morir. "La mort de l'Isidor

em va provocar la sensació que se'm moria la literatura –explica l'autora, que no pot reprimir l'emoció–. La Vera ve a viure a Barcelona per un llibre i es troba una persona que li ensenya tot un món ocult". *La mecànica de l'aigua* explica l'amistat entre la protagonista i l'editor: "Hi ha dos filtres, el de la ficció pròpiament –he escrit una novel·la– i el fet d'utilitzar el català, que em va ajudar a distanciar-me de tot el dolor i la ràbia que vaig sentir".

Un dels objectius a l'hora d'escriure el llibre era explicar "l'enfonsament editorial". Vogt fa referèn-

Silvana Vogt va marxar de l'Argentina l'any 2002 i es va instal·lar a Barcelona.

PERE TORDERA

cia a l'entrada de Planeta en l'accionariat de Grup 62 l'any 2006 i els canvis que, a poc a poc, es van anar succeint. "Al primer esborrany el retrat del sector era molt més extens, però em vaig adonar que no era tan important: en podré parlar el dia que pugui comparar el que ha passat com si parlés d'una gelateria", explica. Ha sigut gràcies a les "petites editorials (que ja no són tan petites)" que Vogt ha fet el pas "d'emigrar de llengua lectora" i que es va decidir a obrir a principis d'any, i amb Arnau Cònsul, la llibreria Cal Llibreter a Sant Just Desvern. —

MARTÍ E. BERENQUER / FIRA TÀRREGA

Un festival de colors il·lumina FiraTàrrega

El Holi Festival inaugural dels Artonik fa saltar una gentada fluorescent

LAURA SERRA TÀRREGA. Més que un espectacle d'arts escèniques va ser una festa, però els francesos Artonik van aconseguir fer pujar la temperatura i posar color a la sempre multitudinària inauguració de FiraTàrrega. *The colour of time* començava com una desfilada coreografiada amb una quinzena de ballarins que representaven diferents races i ètnies i que seguien la música –en directe– d'arrel oriental i s'acabava a la plaça Major disparant bales innòcues de colors. Una cerimònia popular amb missatge.